

Nieuw leven voor RDM-gebouw

Het voormalige hoofdkantoor van de Rotterdamsche Droogdok Maatschappij (RDM) op Heijplaat is weer in gebruik. Onder de nieuwe naam Droogdok 17 wordt het historische gebouw door Stadshavens Rotterdam ontwikkeld. Het concept omvat onder meer kantoorruimtes, vergader- en congresfaciliteiten en atelierruimte.

Geschiedenis

In 1902 is de RDM opgericht als voortzetting van Maatschappij de Maas aan de Rechter Maasoever. De RDM vestigde zich op de "Heijplaat". De werf floreerde en het werfterrein werd verschillende malen uitgebreid. Er werd vrijwel constant gesaneerd, verbouwd en nieuw gebouwd. De gebouwen dateren uit verschillende perioden na 1902. Voor haar werknemers onderhield de RDM een eigen veerdienst vanaf Schiedam, maar vanwege de afstand en het groeiende personeelsbestand werd in 1914 gestart met de bouw van het tuindorp Heijplaat.

Tot de Tweede Wereldoorlog verviervoudigde de omvang van het terrein tot circa 40 ha. De RDM was dan ook een van de grootste werven in Europa. Eind jaren vijftig kwam de scheepsbouw in de problemen, onder meer door de opkomst van het vliegverkeer en de scheepsbouw in zogeheten lagelonenlanden.

De RDM ging zich meer toeleggen op de defensie-industrie, maar had ook opdrachten uit de offshore- en de energiesector. Na verschillende fusies ging het bedrijf op in het RSV-concern, dat in 1983 failliet ging.

Heijplaat dorp

De geschiedenis van het tuindorp Heijplaat loopt parallel aan die van de RDM. Sinds 1914 werden circa 850 woningen gebouwd. De laatste grote uitbouw dateert uit de jaren vijftig.

Het oorspronkelijke stedenbouwkundige plan en de eerste woningen zijn ontworpen door de huisarchitect van de RDM, de heer H.A.J. Baanders. Het ontwerp was gebaseerd op de Engelse tuindorpen. De inwoners van dit fabrieksdorp waren uiteraard allen werknemers van de RDM. Vanwege de financiële problemen van het RSV-concern, werd het dorp in 1980 verkocht aan een woningbouwvereniging (nu Woonbron). Vanaf die tijd verminderde de band tussen de RDM en Heijplaat. Enerzijds door het snel teruglopende personeelsbestand van de onderneming, anderzijds door de eigen verhuurpolitiek van de woningbouwcorporatie.

Het RDM-gebouw

Het pand waarin het voormalige hoofdkantoor is gevestigd loopt als een muur om het werfcomplex en vormt zo de begrenzing met het tuindorp. Het pand bestaat uit een reeks van gebouwen die tot stand kwamen in de periode 1912-1952. Maar het belangrijkste

deel dateert uit de jaren 1913-1916 met onder meer de hoofdingang voor de werknemers en de monumentale directievloer met de speciale ingang en aangrenzende directievertrekken. In 1916 werden ook de tekenkamers op de eerste verdieping en ruimten voor de technische afdelingen op de tweede verdieping gerealiseerd.

Directievloer

De voormalige directieruimten van de RDM zijn een fraai voorbeeld van Nederlandse Art Deco stijl. Jarenlang hebben hier directeuren en commissarissen vergaderd. De directievloer (ca. 400 m²) bestaat uit de entreehal, ontvangstkamers, directiekamer en de zogenaamde commissarissenkamer. De directievloer heeft de tijd vrijwel ongeschonden doorstaan. In de centrale hal zijn in glas in lood de vier elementen vuur, water, aarde en lucht te zien. De marmeren hal heeft in het midden het logo van de RDM. Verder herinneren diverse plaquettes aan het roemrijke verleden. De kamers zijn voorzien van oorspronkelijk parket, lambrisering, haarden, stucplafonds, schilderijen en glas in loodramen.

Cultuurhistorisch erfgoed

De RDM-terreinen en gebouwen vormen samen met het Quarantaineterrein en tuindorp Heijplaat een bijzondere enclave midden in het moderne en dynamische havengebied. Het wordt, naast Delfshaven en het Scheepvaartkwartier, gezien als een havengebied met zeer hoge cultuurhistorische waarde. De afgelopen decennia is echter een deel van de gebouwen op het RDM-terrein in onbruik geraakt. Maar de laatste jaren neemt de belangstelling voor industrieel erfgoed alleen maar weer toe.

DROOGDOK

17

Heijplaatstraat 17
(Havens 2600)
Postbus 54503
3008 KA Rotterdam
T +31 (0)10 283 38 12
F +31 (0)10 283 38 30
info@droogdok17.nl

Nieuw leven voor RDM-gebouw

Het RDM-terrein is sinds 2002 in bezit van het Havenbedrijf Rotterdam N.V. Een belangrijke reden voor de aankoop is de ontwikkeling van het zogeheten stadshavensgebied (Waalhaven, Eemhaven, Merwehaven en Vierhavens). Stadshavens Rotterdam is de organisatie die zich de komende decennia met de herontwikkeling van dit gebied gaat bezighouden.

Nieuw leven

Sinds 2004 huurt Stadshavens Rotterdam het grootste deel van het voormalige directiegebouw. De keuze van Stadshavens Rotterdam voor de RDM lag voor de hand: het gebouw ligt namelijk in het hart van het werkgebied. De vestiging in dit pand ondersteunt daarbij de filosofie van het hergebruik van (historische) gebouwen en terreinen. Door het hernieuwde gebruik wordt het RDM-pand geconserveerd en voor publiek toegankelijk gemaakt. Om het weer bruikbaar te maken wordt het pand in fases verbouwd. De eerste fase werd in 2004 voltooid en omvatte kantoorruimte, een eetkamer en het opknappen van de voormalige directievertrekken op de begane grond. Deze zijn met beperkte middelen in oude glorie hersteld. Wel zijn de ruimten aangepast aan de huidige eisen qua brandbeveiliging, toegankelijkheid e.d. De ruimtes worden verhuurd als vergader- en congresfaciliteit, maar ook voor recepties. De eetkamer is ruim van opzet en vormt een centrale plek voor alle gebruikers van het RDM-gebouw.

Kuiken en eetkamer kunnen ook worden gebruikt voor het cateren van de voormalige directievloer.

Begin 2005 is gestart met de tweede fase: kantoren op de derde verdieping en het opknappen van de centrale toegang (zogenaamde tegeltjeshal). Verder is de oude lifftoren grondig opgeknapt en voorzien van een moderne liftinstallatie.

Over Stadshavens Rotterdam

Stadshavens Rotterdam is een kleine organisatie die haar expertise inhuurt bij de diverse Rotterdamse diensten, het Havenbedrijf Rotterdam en externen. De werkruimte is daarom opgezet als 'open huis' met voldoende ruimte voor de eigen staf én de 'externe' collega's. Ook is er een aparte ruimte voor het houden van workshops. Doel is een klimaat te scheppen waarbij de werkvloer een trefpunt is van creativiteit en innovatie om zo de plannen voor het gebied vorm te geven.

De werkplekken in de voormalige tekenkamers op een deel van de eerste en tweede etage bieden een prima uitgangspunt om deze organisatieformule te kunnen realiseren. Verder is er een centrale ontvangstruimte waar o.a. presentaties aan belangstellenden uit binnen- en buitenland gegeven kunnen worden.

